

Dedičstvo otcov

„V dolinách, ľudia nemajú zamknuté brány...“ táto pesnička, už staršia ale obnovená, nám hovorí o krásach našej rodnej zeme, ktorá je jedinečná svojou malebnosťou a rozmanitosťou. Krása, ako hovorí filozof, je práve tá jednota mnohých drobných rozmanitých vecí. Keď pozorujeme krásu kvetu a jeho celkový vzhľad, vidíme, že je zložený z drobných lupienkov a z drobných lístkov, niekedy jednej, inokedy rozmanitej farby. Rozkvitnutá lúka a na nej rozmanitosť farieb a rôznosť druhov vytvárajú lahodu a potešenie našej duše.

A tak je to aj v každodennom živote. Jeho krása závisí práve od tých každodenných drobností, z ktorých sa náš život skladá. Tieto drobnosti môžu byť rôzneho druhu, ale je dôležité, aby mali vždy krásnu farbu a krásnu vôňu. A takto raz vytvoria dokonalú mozaiku toho čo sme prežili a urobili. To čo tvorí krásu a vôňu nášho života sú skutky preniknuté dobrom a láskou. Moderný uponáhľaný život nás núti ponáhľať sa a keď sa človek ponáhľa neraz v zhone a v tempe života zabúda na drobné veci, ktoré si prestane všimáť a vytrácajú sa mu zo života a s nimi aj veľké hodnoty.

Zastaviť sa na ulici, pozdraviť a prihovoriť sa je naoko maličkosť. Ale tam kde sa to nerobí, postupne chladnú ľudské vzťahy a ľudia o sebe nevedia čo žijú a prežívajú. Všimáť si drobnosti života, potreby a záujmy tých najbližších, každodenne s nimi viesť dialóg, pýtať sa na to čo ich bolí, alebo čo ich teší sa tiež zdá byť maličkosťou. Ale keď sa to nerobí, tak z rodinného spoločenstva sa stáva iba dom spolubývajúcich, u ktorých postupne vyhasne láska. Rodina a život v dome bol zobrazovaný ako krb s tlejúcim ohňom okolo ktorého sú všetci zhromaždení. Pekný obraz, ktorý hovorí, že každé rodinné spoločenstvo potrebuje udržiavať lásku a rodinné teplo, a to sú tiež len drobné polienka každodenne prikladané na oheň spoločnej lásky.

Deň čo deň pripravovať jedlo, starať sa o domácnosť a poriadok v dome, myslieť na manžela a deti alebo s námahou pracovať preto, aby moji najmilší mali čo jesť a kde bývať, aj to sa niekedy zdá byť akousi všednosťou a samozrejmosťou. Vieme ale, akoby vyzeral dom, domácnosť a rodinný život bez tejto každodennej starosti o spoločné dobro...

Veru je mnoho drobností v našich medziľudských vzťahov, ktoré sa na oko zdajú byť maličkosťami, ale tieto drobné každodenné prejavy a možno pre niekoho i všedné prejavy našej pozornosti, lásky a dobra, sú základom nášho šťastného a spokojného života.

Aj naša spoločná kultúra, náboženstvo i duchovný rozmer nášho života stoja na maličkostiach. V tento deň hovoríme o dedičstve otcov, o dedičstve viery, ktorú nám priniesli sv. Cyril a sv. Metod, o dedičstve kultúry a identity národa. Aj v tomto prípade sa jedná o maličkosti, ktoré tvoria náš kresťanský život i našu kultúrnu klímu a národnú hrdosť. Každodenná vernosť Bohu v odriekaní modlitieb, vďaky, chvály, odprosenia, návšteva kostola, vernosť Božím prikázaniam, Cirkvi i národu patrili a patria k dedičstvu našich otcov. Poctivosť a svedomitosť, pracovitosť a dobrota, štedrosť a veľkodušnosť, jemné srdce a spevavý hlas, takto nás poznali a poznajú ako tých, ktorí žijeme z tohto dedičstva našich otcov a nosíme v sebe slovanské črty. Veľa vecí v živote je pekných, povzbudivých a obdivuhodných, práve vďaka vernosti v maličkých a drobných každodenných skutkoch. Myslíme na to aj my v tento deň, keď si pripomíname dedičstvo našich otcov i našu národnú identitu, že každá chvíľka nášho života je dôležitá, lebo zo všetkých týchto drobností sa vytvára obraz nášho života.

Evanjeliu svätému som
Predslovom:
ako nám dávno sľubovali
proroci, prichádza Kristus
zhromažďovať národy, pretože
svieti svetlom svetu celému. To
v našom siedmom tisícročí
stalo sa.

Р
Богъ иже творитъ
свѣтъ и тепло
иже творитъ иже творитъ
иже творитъ иже творитъ
иже творитъ иже творитъ
иже творитъ иже творитъ
иже творитъ иже творитъ
иже творитъ иже творитъ
иже творитъ иже творитъ

„Proglas“ 2004, ukážka hlaholského písma

Zomiera...

To tvoj syn - tvoja dcéra zomiera! Situáciu Jairovho domu dôverne poznáme v mnohých obmenách zo života okolo nás. Život napísal a denne pripravuje scenár mnohých podobných situácií, ktorých spoločným menovateľom je známa veta rodičov: „Pane, zomiera mi dieťa... „ Je ľudsky bolestné, ak sa táto krutá veta naplní v realite fyzickej smrti. Skoro ako nespravodlivosť prírody prijímame v toku času skutočnosť, keď rodičia odprevádzajú na cintorín svojich potomkov. Tento údel neobišiel ani Pannu Máriu. Všetkým skúšaným otcom i matkám je odkazom jej postoj pod krížom charakterizovaný slovami: „Stála... Matka bolestivá...“

Pre rodičov je nesmieme bolestné sledovať cestu svojich detí pod krížom telesnej choroby... Nemenej bolestné je však sledovať ich cestu pod krížom duševných stroskotaní, životných tragédií, pomýlení, neúcty, neposlušnosti, tvrdosti, rozvodov, závislostí... Obklopujú nás duševné a mravné „mŕtvoly“. A my sme sa naučili s nimi žiť. Nevšímame si siroty žijúcich rodičov, vdovcov či vdovy žijúcich manželov. Prijali sme realitu kontajnerov s dokaličenými detskými tielkami, ktorým nebolo dovolené nadýchnuť sa a aspoň raz sa pozrieť na náš svet. Zvykli sme si, že priateľstvo mladých sa posudzuje inak, ako to bolo ešte za generácie ich rodičov. Slovo priateľ či priateľka je dnes frekventovanejšie ako manžel a manželka. Zvykli sme si na dlhoročné odchody z Cirkvi, upustenie od viery a náboženského presvedčenia.

Naše kostoly sú plné starých mám, ktorých vnúcatá už nie sú pokrstené... Mladí sa zaoberajú myšlienkou, či starých nie je oproti nim akosi veľa. Od toho je už len krôčik k injekčnej striekačke pomáhajúcej skôr ukončiť život - k eutanázii.

Ukázala sa kríza vedomostí v náboženskej oblasti a v celej nahote pravda psychológa Ericha Fromma, že od vedomostí je ešte ďaleká cesta k ich vlastneniu, teda k skúsenosti.

Zvykli sme si na mnoho „mŕtveho“ v našom dome. Ohrozuje nás smrť - nielen telesná, ale i večná. Ježiš dokazuje, že stojí nad ňou. To je naša najväčšia nádej pobádajúca k dôvere. Ježiš však nesľubuje zázrak. Nesľúbil ho ani Jairovi. Až keď prišli s odkazom, že jeho dcéra zomrela, rozhodol sa ísť do jeho domu.

Potrebujeme veriť Božej prozreteľnosti. V Božích rukách je náš život a jeho pomoc si nájde cestu v každej situácii. Stále je aktuálna služba Jaira: Prosiť. Ale nadovšetko je pred nami úloha pochopiť a sprostredkovať hodnotu života. Je isté, že nie dĺžka života nám robí starosť, ale jeho obsah, ktorý je predmetom nášho obrátenia sa na Krista s prosbou: „ Pane, pod! To môj syn, moja dcéra, blížny... človek zomiera!“

„Neboj sa, len ver,“ povedal Ježiš Jairovi. To isté hovorí tebe i mne...

JOZEF JARAB

Úmysly Apoštolátu modlitby Júl 2006

Všeobecný: Aby spoločnosť poskytla potrebnú pomoc všetkým väzňom, osobitne mladým, aby im tak pomohla znovu objaviť zmysel ich vlastnej existencie.

Misijný: Aby rôzne etnické a náboženské skupiny v misijných územiach žili v mieri a spoločne budovali spoločnosť inšpirovanú ľudskými a duchovnými hodnotami.

Úmysel KBS: Dedičstvo otcov, zachovaj nám Pane. Nech nám naši apoštoli svätý Cyril a svätý Metod vyprosujú pravú vieru, pevnú nádej a dokonalú lásku v Bohu a blížnemu.

29.júna don Ernest Macák, Vištucký rodák, oslávil 60 rokov kňazstva a 31.júla oslávi 70 rokov rehoľných sľubov. Otcovi Ernestovi k jeho požehnaným výročiam blahoželáme.

Spovedanie

Utorok od 17:00

Streda od 17:00

Piatok od 16:00

Sväté omše v 13. týždni cezročného obdobia

4.VII. utorok

18.00 + Štefan Sýkora, manž.Štefánia a deti

5.VII. streda Slávnosť Cyrila a Metoda

8.00 + Jarmila Stojkovičová (30 dní)

18.00 na úmysel darcu

7.VII. piatok – prvý piatok

18.00 + Jozef Hrdlovič

8.VII. sobota

18.00 + Mária Hladíková a manžel

Upratovanie kostola č.d. 52 - 75

9.VII. 14.Nedeľa cezročného obdobia

8.00 za farníkov

9.15 + Anna a Michal Jurčovičovi a ich rodičia

Liturgický kalendár

3.VII. pondelok sv.Tomáš, apoštol, *sviatok*,

4.VII. utorok sv.Alžbeta Portugalská

5.VII.streda sv.Cyryl a Metod, Slovanický vierozvestovia-*slávnosť*

6.VII. štvrtok sv.Mária Goretti, panna a mučenica

7.VII. piatok sv.Anton Mária Zaccaria, kňaz – *prvý piatok*

8.VII. sobota sv. Akvila, sv.Priska, sv.Prokop, mučeník

Slovo na dnes

**Trvalo mi to dlho, ale nakoniec som na to prišiel.
A teraz sa z toho poznania radujem:
Náhoda neexistuje.**

Carlo Carretto

PRÍŠŤ TOMU NA KOREŇ

Cez všetky knižky, ktoré som od Carla Carretta čítala, sa ako červená niť ťahá urputná snaha všetkému tomu, čo sa okolo nás deje a čo nás v živote stretáva, prísť na koreň. A ako je známe, kto hľadá, nájde. Keby našiel a odniesol si to do hrobu, nič by sme z toho nemali. On si to ale našťastie do hrobu neodniesol. Usilovne písal a my môžeme aj po jeho smrti z jeho knižiek čerpať mnohé ponaučenia do svojho vlastného života. Na mnohých miestach nás nabáda, aby sme venovali pozornosť Božej prítomnosti v tých najobyčajnejších situáciách všedného dňa. Sú skutočne obyčajné? Nie je to naopak všetko úžasné a neobyčajné? Len čo sa človek naučí za takzvanými náhodami vidieť láskyplnú Božiu ruku, aj keď to na prvý pohľad vyzerá inak, vyrieši aj tie najzložitejšie problémy. Problémy, s ktorými si doteraz nevedel rady, na ktoré myslel vo dne v noci, pre ktoré bral lieky na spanie a ktorými si nezmyselne komplikoval život. Koľko takýchto nešťastníkov je asi evidovaných v kartotékach psychológov a psychiatrických oddelení? Zdravotné poisťovne to všetko platia, aj keď vidia, že to nikam nevedie. Prečo objavovať objavené? Toľko múdrych ľudí pred nami to už objavilo: Náhoda neexistuje. Existuje len vôľa Božia. A tá, ako hovorí Carlo Carretto, „vypĺňa celý vesmír, riadi hviezdy, určuje ročné obdobia, volá každú vec, ale i každého z nás po mene, dáva život i smrť, stará sa o všetko tvorstvo, zaodievá ho do krásy a súladu, premáha zlo a buduje svoje kráľovstvo. Kráľovstvo, ktoré je kráľovstvom spravodlivosti a pokoja, pravdy a lásky, vzkriesenia a života. Tejto vôli nič neunikne.“

Hádám ešte nikdy tu nebolo toľko ľudí tak ťažko frustrovaných nepochopením zmyslu svojho života. Hľadajú a nenachádzajú. Čím to je? Kde je príčina? Chýbajú im ukazovatele na ceste? Vyvrátil ich niekto alebo ich hádam vo svojej zlomyseľnosti otočil opačným smerom? Aby ich zmiatol? Takmer tak to vyzerá. Viera je ópium ľudstva - snažili sa nám vtlačiť do hlavy Výsledky sú tu. Človek, ktorý sa bráni uveriť Bohu, aby sa neblamoval a pred ostatnými nevyzeral ako hlupák, nemôže prísť na koreň zmyslu svojho života. Nemôže, pretože nedokáže povedať: „Ty nie si náhoda! Ty si Osoba!“

Mária Svatošová, „Náhody a náhodičky“

Rešpektovanie ľudského života

„Nikdy by sme sa nemali nenávidieť. Ved' máme tak málo času na to, aby sme sa milovali.“

M. VANDERMEERSCH

Najzákladnejšie právo človeka je právo na život. Nejestvuje iné právo, ktoré by sa väčšmi dotýkalo existencie osoby (Ján Pavol II.). Trvalo dlhé storočia, kým sa táto základná sloboda uznala pre každého človeka. Boh ochraňuje toto ľudské právo svojím piatym prikázáním: „Nezabiješ.“

Keďže ľudský život si od svojho začiatku vyžaduje stvoriteľské pôsobenie Boha a navždy zostáva v osobitnom vzťahu k Stvoriteľovi, život človeka je posvätný. Preto je priama a úmyselná vražda ťažkým hriechom, ktorý volá o pomstu do neba (porov. Gn 4, 10). Osobitne ťažké zločiny sú vražda novonarodeného dieťaťa, vražda rodiča, bratovražda, vražda manžela či manželky, lebo ťahajú prirodzené zväzky. Piate prikázanie tiež zakazuje robiť niečo s úmyslom nepriamo spôsobiť smrť človeka. Za neúmyselnú vraždu nie je človek morálne zodpovedný, no nemôže byť ospravedlnený, kto bez primeraných dôvodov konal tak, že spôsobil smrť, hoci nemal úmysel ju zapríčiniť.

Oprávnená obrana

Pri obrane samého seba sa môže stať, že si zachránim život, no zabijem útočníka. Láska k sebe je základným princípom morálnosti, preto je legitímne presadzovať rešpektovanie vlastného práva na život. Kto pri obrane svojho života zabije, nie je vinný z vraždy, hoci je nútený zasadiť smrteľný úder. Ak sa pri sebaobrane použije väčšie násilie, ako je potrebné, je to nedovolené.

Oprávnená obrana však môže byť nielen právom, ale aj povinnosťou pre toho, kto je zodpovedný za životy iných. Právoplatní predstavitelia moci majú právo použiť zbrane, aby útočníkov na občiansku spoločnosť zneškodnili.

Trest smrti

Tradičné učenie Cirkvi nevyklučuje použitie trestu smrti, ak by bol jedinou možnou cestou na účinnú obranu ľudských životov pred nespravodlivým útočníkom. No ak na takúto ochranu stačia nekrvavé prostriedky, verejná moc má použiť iba tie. V dnešnom modernom svete má štát možnosť účinne potlačiť zločin tak, že zneškodní páchatela a pritom mu neodníme možnosť vykúpiť sa.

Samovražda

Zvrchovaným Pánom života je Boh. Každý je pred Bohom zodpovedný za svoj život. Sme povinní prijímať život s vďačnosťou, chrániť si ho a nesmieme s ním voľne nakladať. Samovražda protirečí prirodzenému inštinktu človeka zachovať si život. Je v ostrom rozpore s pravou láskou k sebe a protirečí láske k Bohu. Uráža aj lásku k blíznym, lebo trhá putá solidarity. Psychické poruchy, úzkosť či veľký strach pred nejakou životnou skúškou, utrpením alebo mučením môžu zmenšiť zodpovednosť samovraha. Úmyselná spolupráca na samovražde je v rozpore s morálnym zákonom.

Nemáme však strácať nádej na večnú spásu samovrahov.

Cirkev sa za nich modlí. Boh im môže dať príležitosť na spasiteľnú ľútosť spôsobmi, ktoré pozná len on sám.

Pohoršenie

Úmyselné zabitie je najväčším prejavom neúcty k ľudskej dôstojnosti. K tomu najhoršiemu však nedochádza hneď, ale postupne, preto nie je človeku dovolené nič, čo k tomu vedie. Pohoršenie je postoj alebo správanie, ktoré privádza druhého k páchaniu zla. Je to ťažké previnenie (porov. Mt 18, 6).

Pohoršenie nadobúda osobitnú závažnosť vzhľadom na autoritu tých, čo ho dávajú (porov. tamtiež). Pohoršenie môže byť vyvolané aj zákonom či inštitúciami, módou alebo verejnou mienkou.

Rešpektovanie zdravia

Dôstojnosť človeka žiada, aby sme šetrili naše zdravie a život, ale aj našich blížnych. Život a zdravie sú vzácne Božie dary, preto sa máme o ne rozumne starať. Aj spoločnosť je zodpovedná za primerané životné podmienky. Morálka nabáda na rešpektovanie telesného života, no nerobí z neho absolútnu modlu. Staví sa proti modernej novopohanskej mentalite, ktorá sa usiluje rozvíjať kult tela.

Piate prikázanie nás nabáda, aby sme sa vyhýbali každému prekročeniu miery, nemiernemu užívaniu jedla, alkoholu, tabaku a liekov. Tí, čo pod vplyvom omamných látok alebo so záľubou vo veľkých rýchlostiach a v nemiernom riskovaní ohrozujú vlastnú bezpečnosť, ako aj bezpečnosť druhých, sa ťažko previňujú proti piatemu prikázaniu. Výroba, distribúcia a užívanie drog, okrem terapeutických indikácií, sú takisto ťažkým previnením.

Hnev a nenávisť

Neúcta k ľudskej osobe obyčajne pramení z dvoch nekrotých náruživostí: z pýchy a hnevu. Obe sa prejavujú úsilím potlačiť druhého, prípadne ho zničiť. Niekedy sa to deje slovnými nadávkami, inokedy fyzickým napadnutím. Hnev je túžba po pomste a protirečí láske. Ak zachádza do túžby zabiť, je smrteľným hriechom. Tým je aj nenávisť, ktorá vedome a dobrovoľne želá blížnemu škodu. Hriechy proti piatemu prikázaniu sú aj vyvolaný potrat a eutanázia. O nich si povieme v ďalšom pokračovaní.

Zhrnutie:

- *Najzákladnejšie právo človeka je právo na život. Boh ho ochraňuje svojím Piatym prikázáním: „Nezabiješ.“*
- *Vražda človeka je smrteľným hriechom.*
- *Zákaz vraždy nevyklučuje zneškodnenie nespravodlivého útočníka.*
- *Samovražda protirečí nádeji a láske.*
- *Pohoršenie je postoj alebo správanie, ktoré privádza druhého k páchaniu zla. Je to ťažké previnenie.*
- *Piate prikázanie nás nabáda vyhýbať sa každému prekročeniu miery, nemiernemu užívaniu jedla, alkoholu, tabaku a liekov.*

tematický cyklus pripravil PAVOL BZINA

Jediná nevedomosť

O niektorých ľuďoch sa hovorí, že sú schopní urobiť z ničoho dve veci: šalát a manželskú scénu.

Poznám podobných jedincov, ktorí vedia dlho hovoriť o ničom, vysvetliť každý problém, aj keď mu sami nerozumejú, sú schopní sľúbiť nesplniteľné.

Väčšinou sa vyznačujú hlučnosťou, extraverziou a inými atribútmi celebrít veľkého sveta. Jeden môj priateľ o nich hovorí, že vedia všetko na svete, okrem jednej jedinej veci: že sú hlúpi.

Inými slovami...

*Ak chýba skladateľom inšpirácia,
spisovateľom myšlienka a maliarom námet,
sú im noty, písmená a farby nanič.
Hlupákom stačia slová, slová, slová
aby bez, všetkého ostatného
začali oslovovať svet.*

Max Kašparů „Inými slovami“

bl.Piergiorgio Frassati

4.júl

Bohatí a vplyvní rodičia dali svojmu synovi dobré materiálne podmienky, no vzťah k Bohu a blížnym našiel mimo rodiny. Počas krátkeho života sa angažoval najmä v prospech chudobných. Ján Pavol II. ponúka Piergiorgia Frassatiho za vzor mladého kresťana aktívne žijúceho svoju vieru. Jeho matka bola uznávanou maliarkou, otec zakladateľom popredného talianskeho denníka La Stampa a neskôr aj najmladším senátorom a veľvyslancom Talianskej republiky v Nemecku. Napriek dobrému hmotnému zázemiu v rodine nepanovali najlepšie vzťahy. Manželstvo bolo viacmenej formálne, udržiavané iba kvôli deťom a verejnej mienke. Piergiorgio Frassati (* 6. apríla 1901 v Turíne) prežil

pokojnú detstvo spolu so svojou o rok mladšou sestrou Lucianou. Hoci nebol hlúpy, škola ho príliš nebavila a už ako osemročný prepadal z viacerých predmetov. Preto ho rodina zverila do rúk saleziána dona Cojazziho, ktorý ho okrem školských vedomostí zasvätil aj do kresťanskej spirituality. Prostredníctvom neho si Piergiorgio vybudoval vzťah k Bohu, Panne Márii, ale aj k chudobným a utláčaným, najmä

robotníkom, ktorých život ťažko poznačili zložené ekonomické podmienky vtedajšej spoločnosti. Počas štúdia na gymnáziu sa stal členom Diela sv. Vincenta. Vo voľnom čase často chodil do hôr. Pôsobil v mnohých katolíckych organizáciách a spoločenstvách. Medzi jeho obľúbené čítanie patrili diela sv. Pavla a sv. Augustína. Osobitne bolestne prežíval útrapy prvej svetovej vojny, ktorá si vyberala svoju daň aj medzi jeho blízkymi. Jedného dňa sa spýtal slúžky pracujúcej v ich dome: „Natalina, neobetovala by si život za to, aby sa vojna skončila?“ Na jej zápornú odpoveď zareagoval slovami: „Ja by som neváhal hoci aj dnes.“

Piergiorgio si uvedomoval, že prvoradou úlohou mladých kresťanov je aktívne sa pripravovať na svoje budúce úlohy v spoločnosti. Ako napísal: „V tomto ťažkom okamihu pre našu vlasť máme my katolíci vážnu povinnosť pracovať na sebe. My, ktorí sme z Božej milosti katolíckmi, nemôžeme prepásť najlepšie roky svojho života, ako to, žiaľ, robia mnohí nešťastní mladí ľudia, ktorí sa zaujímajú iba o vlastný prospech a plody úpadku modernej spoločnosti. My sa musíme otužiť, aby sme boli pripravení čeliť prekážkam.“ Po maturite sa napriek odporu rodičov zapísal na technickú univerzitu, lebo neskôr sa chcel špecializovať na baníctvo. Počas štúdií sa spoznal s Laurou Idalgovou, dievčinou z nižšej spoločenskej vrstvy. Priateľstvo medzi nimi prerástlo do lásky, no jeho rodina bola proti tomuto nerovnému vzťahu. Piergiorgio však ostával pokojný a naďalej aktívne účinkoval v prospech chudobných. Spoločne s priateľmi založil živé spoločenstvo s provokujúcim názvom Podozrivé typy, venujúce sa pomoci ľuďom na okraji spoločnosti. Ako 24-ročný sa vo svojich zápiskoch čoraz väčšmi zamýšľal nad smrťou. Tá na seba nenechala dlho čakať. Piergiorgio Frassati zomrel 4. júla 1925 na následky prudkého zápalu pľúc. Dňa 20. mája 1990 ho pápež Ján Pavol II. vyhlásil za blahoslaveného.

KATARÍNA ŽÁKOVÁ

www.kjs.sk/vistuckelisty

Spoločenstvo pri farskom kostole Najsvätejšej Trojice
Vo Vištuku

2.VII.2006

12345678901234567890123456789012345667890 12345678901234567890123456789012345667890